

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра економіки і торгівлі

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО

*підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
галузі знань D Бізнес, адміністрування та право
спеціальності D7 Торгівля
освітньо-наукової програми Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність*

Силабус вибіркового освітнього компонента ІННОВАЦІЙНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, галузі знань D Бізнес, адміністрування та право, спеціальності D7 Торгівля, за освітньо-науковою програмою Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Розробник: Павлов К.В., д.е.н., професор, професор кафедри економіки і торгівлі

Погоджено

Гарант ОНП

Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Олена ПАВЛОВА

Силабус освітнього вибіркового компонента затверджено на засіданні кафедри економіки і торгівлі

Протокол №1 від 29.08.2025 р.

Завідувач кафедри економіки і торгівлі

Олена ПАВЛОВА

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	D Бізнес, адміністрування та право D7 Торгівля Підприємництво, торгівля та біржова діяльність третій (освітньо- науковий) рівень вищої освіти	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 1
		Семестр 1
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції 10 год.
		Практичні 14 год.
		Самостійна робота 88 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання:		українська

II. Інформація про викладача

ППП - Павлов Костянтин Володимирович

Науковий ступінь - д. е. н.,

Наукове звання - професор,

Посада - професор кафедри економіки і торгівлі

Контактна інформація – 380972830808, E-mail: pavlov.kostiantyn@vnu.edu.ua

Дні занять розміщено на: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента. Освітній вибірковий компонент «Інноваційне підприємництво» відноситься до переліку вибіркових освітніх компонентів циклу професійної підготовки доктора філософії за освітньо-науковою програмою Підприємництво, торгівля та біржова діяльність та спрямована на формування у майбутніх докторів філософії системи змістовних обґрунтованих знань з основ економіки, теорії економічного розвитку та підприємництва.

2. Мета і завдання освітнього вибіркового компонента. Мета освітнього компонента – Метою вибіркового освітнього компонента «Інноваційне підприємництво» є формування знань щодо сутності, цілей та основних видів проектної діяльності, а також практичних вмінь реалізації успішних інноваційних проектних рішень на основі застосування інструментарію розробки та реалізації інноваційних підходів до підприємницької діяльності.

Під час опанування освітнього компонента застосовуються різноманітні методи онлайн та оф лайн навчання, а результатом є написання інноваційних пропозицій та проектів із можливістю його подачі на грантове фінансування. Структура курсу включає вивчення особливостей інноваційного підприємництва та його складових, схем формування підприємницьких систем, аналіз ефективності проектів, їх ресурсного забезпечення, ризиків, а також бюджету проектної заявки. Особлива увага приділяється оцінці формування та розвитку команди.

Основними завданнями вивчення освітнього компонента: «Інноваційне підприємництво» є: формування системного розуміння сутності, видів і механізмів інноваційного підприємництва

в умовах цифрової економіки; засвоєння сучасних підходів до створення, розвитку й комерціалізації інноваційних ідей, продуктів і бізнес-моделей; оволодіння інструментами оцінювання інноваційного потенціалу, ризиків і ефективності підприємницьких рішень; розвиток здатності розробляти та обґрунтовувати інноваційні бізнес-проекти з урахуванням ринкових, фінансових і технологічних чинників; формування навичок прийняття управлінських рішень у сфері інноваційної діяльності та стартап-підприємництва; інтеграція теоретичних знань із практичними кейсами та командною проектною роботою.

3. Soft skills. Вивчення освітнього компонента сприяє отриманню таких Soft skills як креативне та дизайн-мислення, критичне мислення та аналіз ризиків, комунікація та презентаційні навички, командна робота та лідерство

4. Структура освітнього вибіркового компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Прак.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали**
Змістовий модуль 1. Теоретичні підходи до управління в інноваційному підприємстві						
Тема 1. Сутність інновацій та інноваційного підприємництва	9	1	2	5	1	ДС, Т, О / 5
Тема 2. Сутнісна характеристика інноваційної діяльності та інноваційних процесів.	7	1	1	5	0	ДС, Т, О / 5
Тема 3. Креативність у інноваційному підприємстві	8	1	1	5	1	ДС, Т, О / 5
Тема 4. Інноваційний маркетинг	9	1	1	6	1	ДС, Т, О / 5
Тема 5. Сучасні організаційні форми реалізації інновацій.	10	1	2	6	1	ДС, П, О / 5
Тема 6. Інноваційні методи та форми управління проектами	8	1	2	4	1	ДС, РЗ/К, О / 5
Разом за модулем 1	51	6	9	31	5	30
Змістовий модуль 2. Реалізація практичних підходів в інноваційному підприємстві						
Тема 7. Фінансування інноваційних процесів. Інвестиції в інноваційному підприємстві	17	1	1	15	0	ДС, Т, О / 5
Тема 8. Система управління інноваційними процесами..	16	1	1	13	1	ДС, Т, О, РЗ / 5
Тема 9. Державне регулювання інноваційної діяльності.	19	1	2	15	1	ДС, Т, О, РЗ / 5
Тема 10. Ризики в інноваційному підприємстві	17	1	1	14	1	П, Т, О / 5
Разом за модулем 2	69	4	5	57	3	20
Контрольна робота						50 балів
Всього годин / Балів	120	10	14	88	8	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, Т – тести, РЗ/К – розв'язування задач/кейсів, групах, КР – контрольна робота, П – презентація роботи; О – опитування.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувача освіти – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачем освіти самостійно під методичним керівництвом викладача.

До завдань самостійної роботи, які запропоновані здобувачам освіти, віднесено:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з вивчення рекомендованої літератури.
3. Вивчення основних термінів та понять за темами освітнього компонента.
4. Підготовка до практичних занять, дискусій, роботи в малих групах, тестування.
5. Контрольна перевірка кожним здобувачем освіти особистих знань за запитаннями для самоконтролю.

Для виконання роботи здобувач обирає та опрацьовує теоретичне питання.

IV. Політика оцінювання

Політика щодо відвідувань занять: відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених силабусом. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений час згідно затвердженого графіка.

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь в наукових заходах тощо) навчання може відбуватись в цей період в онлайн формі або за індивідуальним планом за погодженням із викладачем.

Здобувач освіти повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в освітньому процесі.

Політика щодо зарахування результатів формальної, неформальної та інформальної освіти визначається Положенням про визнання результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/qbxvmw>).

Політика щодо академічної доброчесності окреслюється Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти, докторантів, науково-педагогічних і наукових працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/jntduw>) та Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/aagxg>).

Політика щодо деделайнів та перескладання: у випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацьовувати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Політика щодо додаткових (бонусних) балів: здобувачам освіти можуть бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю максимум 15 балів за такі види робіт: опубліковану наукову статтю у фахових виданнях України чи рецензованих закордонних журналах – 10 балів; публікацію тез – з виступом на конференції 5 балів, без виступу – 3 бали; підготовку та участь у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 7 балів; перемогу у всеукраїнському етапі предметних олімпіад, всеукраїнському та міжнародних конкурсах студентських наукових робіт – 15 балів; подачу проектних заявок на участь в студентських програмах обміну, стипендійних програмах, літніх та зимових школах тощо – 7 балів.

V. Підсумковий контроль

Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки від 26.06.2025 р.

Семестровий залік виставляється здобувачам освіти на підставі результатів виконання усіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру за 100-бальною шкалою. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються. Перездача підсумкового контролю освітнього компонента проводиться у вигляді письмової відповіді на одне теоретичне питання (30 балів) та

розв'язку двох ситуаційних вправ – по 35 балів кожне). Максимальна оцінка за залік – 100 балів. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком освітнього процесу.

Перелік питань на залік

1. Поняття та сутність інноваційного підприємництва.
2. Об'єкт та суб'єкт інноваційної діяльності.
3. Класифікація інновацій за ступенем новизни та сферою застосування.
4. Взаємозв'язок понять «новшество», «інновація» та «інноваційний процес».
5. Роль інновацій у забезпеченні конкурентоспроможності підприємства.
6. Функції інноваційного підприємництва в сучасній економіці.
7. Основні етапи інноваційного циклу: від ідеї до комерціалізації.
8. Теорія довгих хвиль Й. Шумпетера та її значення для інноватики.
9. Поняття «дифузія інновацій» та фактори, що на неї впливають.
10. Характеристика інноваційного потенціалу підприємства.
11. Організаційні структури підтримки інновацій: технопарки та технополіси.
12. Сутність та роль бізнес-інкубаторів у розвитку стартапів.
13. Специфіка малих інноваційних підприємств (венчурні фірми).
14. Державна інноваційна політика України: основні напрями та інструменти.
15. Нормативно-правове регулювання інноваційної діяльності.
16. Міжнародний досвід стимулювання інноваційного підприємництва.
17. Поняття національної інноваційної системи (НІС).
18. Кластерний підхід в організації інноваційної діяльності.
19. Форми інтеграції науки, освіти та бізнесу.
20. Роль трансферу технологій в інноваційному підприємстві.
21. Етапи генерації та відбору інноваційних ідей.
22. Інноваційна стратегія підприємства: види та порядок розробки.
23. Характеристика наступальної та захисної інноваційних стратегій.
24. Управління інноваційними проектами: методи та інструменти.
25. Життєвий цикл інновацій та особливості управління на кожному етапі.
26. Організація праці творчих колективів в інноваційній сфері.
27. Маркетинг інновацій: специфіка просування нових продуктів.
28. Поняття «інноваційна сприйнятливість» персоналу та методи її підвищення.
29. Оцінка ризиків в інноваційному підприємстві та методи їх мінімізації.
30. Моніторинг ринку інновацій та аналіз конкурентів.
31. Джерела фінансування інноваційної діяльності: власні та залучені кошти.
32. Сутність та особливості венчурного фінансування.
33. Роль бізнес-ангелів у розвитку ранніх стадій інноваційних проектів.
34. Кредитування та лізинг в інноваційній сфері.
35. Краудфандинг як сучасний інструмент збору коштів на інновації.
36. Показники оцінки економічної ефективності інновацій (NPV, IRR, ROI).
37. Оцінка соціальної та екологічної ефективності інноваційних проектів.
38. Методи оцінки вартості інтелектуальної власності.
39. Витрати на НДДКР та їх вплив на собівартість інноваційної продукції.
40. Податкові пільги як засіб стимулювання інновацій.
41. Об'єкти права інтелектуальної власності в підприємницькій діяльності.
42. Патентний захист інновацій: процедура та значення.
43. Авторське право та суміжні права в інноваційній сфері.
44. Поняття «ноу-хау» та комерційна таємниця.
45. Ліцензійні угоди: види та порядок укладання.
46. Франчайзинг як спосіб поширення інноваційних бізнес-моделей.
47. Етапи виведення нового товару на ринок.
48. Стратегії ціноутворення на інноваційну продукцію.

49. Бар'єри на шляху комерціалізації інновацій в Україні.
 50. Етичні аспекти інноваційного підприємництва та соціальна відповідальність.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 -74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

Критерії оцінювання результатів навчання:

60–100 балів (зараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; при виконанні завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

1–59 балів (незараховано): здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, теоретичний зміст курсу не освоєний, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених силабусом завдань не виконано або містять грубі помилки.

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна

1. Пічугіна Т. С., Забродська Л. Д. Управління організаційним розвитком підприємства: курс лекцій: Х. : ХДУХТ, 2019. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM).
2. Орлова К. Є. Управління бізнесом: підручник, Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2019. 319 с.
3. Полінкевич О. М., Шостак Л. В. Потенціал і розвиток бізнесу: навч. посіб. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2019. 315 с.
4. Павлова О. М., Павлов К. В., Новосад О. В. Інноваційна політика підвищення конкурентоспроможності регіональних газорозподільних підприємств: монографія. Луцьк: СПД Гадяк Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф», 2021. 295 с.
5. Зачко О. Б., Івануса А. І., Кобилкін Д. С. Управління проектами: теорія, практика, інформаційні технології. Львів: ЛДУБЖД, 2019. 173 с.
8. Ковшун Н. Е., Левун О. І. Аналіз та реалізація проектів: навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2022. 350 с.
9. Козирєва О. В., Світлична К. С., Шуть О. Ю., Коляда Т. А. Основи прийняття управлінських рішень: навч. посіб. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2021. 186 с.
10. Микитюк П. П., Брич В. Я., Микитюк Ю. І., Труш І. М. Управління проектами: підручник. Тернопіль, 2021. 416 с.
9. Лагодієнко В. В., Павлов К. В., Павлова О. М., Саркісян Г.А. Інноваційна діяльність на регіональних туристичних ринках: модернізація та регулювання: монографія. Луцьк : СПД Гадяк Ж. В., друкарня «Волиньполіграф», 2022. 402 с.
10. Павлова О.М., Павлов К.В., Писанко С.В., Матійчук Л.П. Регулювання інвестиційно-інноваційної активності в електроенергетичній галузі України : монографія. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2023. 204 с.
11. Павлова О.М., Павлов К.В., Новосад О.В. Інноваційна політика підвищення конкурентоспроможності регіональних газорозподільних підприємств: монографія. Луцьк: СПД Гадяк Ж. В., друкарня «Волиньполіграф», 2021. 295 с.
12. Павлова О. М., Павлов К. В., Новосад Д. Ю., Куденьчук А. І. Теоретично-методичні та наукові засади інноваційної діяльності. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія:*

"Економічні науки". 2021. №2. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2021-2-6939>

13. Павлова О. М., Павлов К. В., Новосад О. В., Матійчук Л. П. Сутність енергетичної безпеки України в умовах трансформаційних змін. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. 2021. № 2. С. 84-91.

Додаткова

1. Бужимська К. О., Царук І. М. Механізми управління розвитком підприємства: сутність і структура. *Бізнес Інформ*. 2020. №7. С. 278–287.

2. Сумець О. М. Стратегічний менеджмент : підручник. МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременч. льот. коледж. Харків : ХНУВС, 2021. 208 с.

4. Павлова О. М., Токарчук М. А., Троць Л. Я. Управління ризиками в малому підприємстві. *Економіка сьогодні: актуальні питання та інноваційні аспекти*: матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 28 листопада 2020 року). Східноукраїнський інститут економіки та управління. Запоріжжя: ГО «СІЕУ», 2020. С.11-14.

5. Павлова О. М., Новосад О. В., Демидович В. В. Ризики на нафтогазових підприємствах України . *Економіка сьогодні: актуальні питання та інноваційні аспекти*: матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 28 листопада 2020 року). Східноукраїнський інститут економіки та управління. Запоріжжя: ГО «СІЕУ. 2020. С.32-35

6. Brisendine, G. (2019). *Measuring success: a practical guide to KPIs* (Kindle ed.). 168 p.

7. Croft, C. (2022). *Project management QuickStart guide: the simplified beginner's guide to precise planning, strategic resource management, and delivering world-class results*. ClydeBank Media LLC. 364 p.

Інтернет-ресурси

1. Законодавство України: веб-сайт. URL: <https://www.rada.gov.ua>

2. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. Вернадського URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

3. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки України URL: <https://www.me.gov.ua>

4. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL: <https://www.ukrstat.gov.ua>

5. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>

6. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://www.nbu.gov.ua>

7. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>

8. Інформаційні ресурси у цифровому репозитарії бібліотеки ВНУ імені Лесі Українки. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua>